

Færgebakkerne Vandværk
Kratvej 22
4305 Orø

Dato: 17. juni 2026
Sagsb.: Rikep/lotj
Sagsnr.: 26-000254
Dir.tlf.: 7236 4010
E-mail: grundvand@holb.dk

Teknisk hygiejnisk tilsyn på Færgebakkerne Vandværk 2026

Holbæk Kommune har den 4. juni 2026 foretaget teknisk hygiejnisk tilsyn på Færgebakkerne Vandværk. Fra vandværket deltog Per Ingemann, Svend-Erik Edgar (overtager vandværksdriften fra Lars til oktober) og Christian Grøn. Seneste tilsyn blev udført i 2022. Tilsynet blev udført af Rikke Kepp og Lotte Jakobsen fra Holbæk Kommune.

Tilsynet har hjemmel i Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg¹.

Tilsynet gav anledning til følgende opfølgningspunkter:

- Boring DGU nr. 198.319A skal have et DGU-nummer skilt.
- I skal kontakte analyselaboratoriet og aftale, at der analyseres for dithiocarbamater i drikkevandet én gang årligt, som anbefalet af Styrelsen for Patientsikkerhed.
- De indmålte pejlepunkter i de renoverede boringer skal indberettes til Jupiter og det skal sikres, at de automatiske pejlinger måler korrekt.
- I skal ikke længere udtage prøver af filterskyllevand inden udledning.
- Der er ikke længere krav om monitorering af nitrat i monitoringsboringerne DGU nr. 198.707 og 198.708
- I skal indberette oppumpet vandmængde og pejlinger for 2025.

I de efterfølgende afsnit fremgår kommunens øvrige bemærkninger til tilsynet.

Vandværket

Vandværket fremstod meget pænt og rent ved tilsynet. Vandværket er blevet ombygget i 2025. Ombygningen har omfattet en større renovering af vandværksbygningen, herunder nedbrydning og bortskaffelse af eksisterende overflødige dele, udbedring af mure, gulve og maling. Der er etableret et lukket filteranlæg, med for- og efterfiltrering, en el- og automa-tiktavle samt udført udskiftning af rørføring og ventiler. Rentvandstanken er rengjort og desinficeret efter fjernelse af rør og støbning af huller og revne i betonen. I den nye hoved-tavle er der monteret en mulighed for tilkobling af ekstern nødstrømsgenerator. Der er etab-leret videoovervågning og adgangsalarm på dør bestående af kodetastatur og dørkontakt.

¹ Bekendtgørelse nr. 1272 af 31.10.2025 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg (drikkevandsbekendtgørelsen).

Vandværksbygning

Filteranlæg for- og efterfilter

Vandværkets borer

Vandværkets to borer er i 2025 blevet ombygget til overjordiske råvandsstationer. Boringer fremstår meget flotte.

DGU nr. 198.319 A

DGU nr. 198.319 B

- Boring 198.319 A – mangler et DGU. nummer skilt.

Pejlepunkt og indmåling af boringer

Af Dalgaard's ombygningstilbud fremgår, at boringerne efter endt ombygning vil blive indmålt med GPS. I Jupiter-databasen fremgår det imidlertid, at seneste indmålte pejlepunkt er fra 2005. Holbæk Kommune har henvendt sig til Borearkivet/Jupiter som oplyser, at de ikke har modtaget nogle indberetninger om nye pejlepunkter.

Der er etableret automatisk pejling (Bluekontol/datalogger) i boringerne, men det er uklart, hvilket fysisk pejlepunkt målingerne refererer til. Dette giver usikkerhed om korrektheden af de registrerede pejledata.

Vi skal derfor bede om at:

- få fastlagt og tydeligt markeret et entydigt pejlepunkt i boringen
- få indberettet det indmålte pejlepunkt til Jupiter
- sikre at dataloggerne måler og indberetter korrekt

I kan evt. sende indmålingerne til os, så tager vi dialogen med Geus/Jupiter.

Råvandskvalitet

Der indvindes nitratfrit vand fra begge indvindingsboringer. I begge boringer ses et højt og svagt stigende indhold af sulfat, som i seneste analyser i 2023 er målt til henholdsvis 93 og 120 mg/l.

I DGU nr. 198.319A er der i 2023 påvist N,N-Dimethylsulfamid (DMS) i en koncentration på 0,052 µg/l samt fund af 0,035 µg/l 2,6-Dichlorbenzamid (BAM). Der er ikke påvist øvrige miljøfremmede stoffer i indvindingsboringerne.

Grundvandskemien viser, at vandet er overfladepåvirket. Dette understøttes dels af de forhøjede sulfatindhold i begge boringer, dels af fundet af pesticider og pesticidnedbrydningsprodukter i råvandet fra DGU nr. 198.319A.

Prøveplan

Vandværket har overholdt prøveplanen i 2023 og 2024. På grund af ombygning af vandværket er prøveplanen i 2025 ikke udført i henhold til programmet.

Vandværket fik i henhold til prøveplanen analyseret råvandet fra begge boringer for stofferne captan, pendimethalin og terbutylazin på baggrund af tidligere juletræs- og pyntegrøntproduktion inden for indvindingsoplandet i 2024. Der blev ikke påvist indhold af de undersøgte stoffer.

I forbindelse med en forureningsundersøgelse udført af Region Sjælland i 2021 blev der påvist dithiocarbamater i en koncentration på 0,58 µg/l, hvilket overstiger kvalitetskriteriet. Dithiocarbamater er en gruppe pesticider, der primært har været anvendt som svampemidler (fungicider) i landbruget. Hovedparten af disse stoffer er i dag udfaset. Der er ikke foretaget analyser for dithiocarbamater i råvandet siden fundet i 2021. På baggrund af fundet blev drikkevandet efterfølgende analyseret, men der blev ikke påvist indhold af dithiocarbamater.

Styrelsen for Patientsikkerhed har på baggrund af fundet i indvindingsboringerne anbefalet, at drikkevandet analyseres for dithiocarbamater én gang årligt. Denne analyse ser ikke ud til at være blevet gennemført, andet end første år. Vandværket skal sikre, at der fremover, udføres én årlig analyse for dithiocarbamater i drikkevandet i overensstemmelse med anbefalingen.

Vandkvalitet

I forbindelse med indkøringen af det nye vandværk ses følgende niveauer afgang værk:

Komponent	Resultat										Kravværdi	Enhed
Dato	16.jan	22.jan	05.feb	19.feb	05.mar	12.mar	17.mar	24.mar	08.apr			
Coliforme bakterier 37°C	1	14	2	<1	<1	3	<1	1	<1		<1	MPN/100 ml
Escherichia coli	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1		<1	MPN/100 ml
Kimtal ved 22°C	9	150	72	200	110	48	20	46	65		200	CFU/ml
Ammonium (NH ₄)	0,12	0,13	0,13	0,11	0,05	0,098	0,089	0,035	0,034		0,05	mg/l
Jern (Fe)	0,48	0,45	< 0,01	0,013	<0,01	<0,01	0,031	<0,01	<0,01		0,2	mg/l
Mangan (Mn)	0,21	0,2	0,21	0,18	0,15	0,15	0,15	0,12	0,12		0,05	mg/l
Iltindhold	10,8	10,9	10,6	10,9	na	10,3	10,6	10,6	10,0		na	mg/l

Det ses at de mikrobiologiske analyser viser tilfredsstillende kvalitet og behandlingsparametrene jern og ammonium også overholder de gældende kvalitetskrav i drikkevandsbekendtgørelsen. Indholdet af mangan er dog fortsat for højt. Seneste prøve udtaget i april 2026 viser, et indhold af mangan på 0,12 mg/l og kravværdien er maksimalt 0,05 mg/l. Resultaterne viser, at vandbehandlingen ikke helt fungerer endnu efter ombygningen. Vandværket er opmærksom på problemet og Dalgaard arbejder fortsat med indkøringen.

De mikrobiologiske analyser viser ligeledes meget tilfredsstillende forhold. Resultaterne for kimtal ved 22 °C og coliforme bakterier ligger generelt på meget lave niveauer, hvilket indikerer en god hygiejnisk standard i både vandværk og ledningsnet.

Bundfældningstank

Skyllevandet ledes via bundfældningstank til spildevandskloakken.

Prøve af klaret skyllevand

I har i 2022, 2023 og 2024 fået udtaget årlige prøver af det klarede skyllevand. Alle prøveresultater viser, at skyllevandet overholder kvalitetskravene og har meget lave værdier af jern og øvrige forurenede stoffer. På denne baggrund og da spildevandet ledes til kloak, kan I indtil videre ophøre med at analysere skyllevandet.

Indvindingsmængde

I har tilladelse til at indvinde 30.000 m³ om året. Tilladelsen udløber i 2045. I indvinder omkring 15.000 m³/år. I indberetter hvert år oppumpede vandmængder som I har vilkår om. Dog mangler der pejlinger for 2025.

I 2025: Mangler – skal indberettes.

I 2024: 14.108 m³

I 2023: 16.157 m³

I 2022: 14.458 m³

De ses at I nemt overholder jeres indvindingstilladelse og at der er stor ledig kapacitet.

Takstblad

Det seneste takstblad for 2026 er godkendt den 16. januar 2026.

Moniteringsboring DGU nr. 198.707 og 198.708

Prøvetagning

Moniteringsboringerne er tidligere planlagt til at skulle analyseres hvert år for nitrat og sulfat, af hensyn til bekymring for stigende sulfat. Kravet om årlige analyser af moniteringsboringerne var hjemlet i den tidligere indsatsplan for grundvandsbeskyttelse på Orø. Denne tidligere indsatsplan er nu afløst af en indsatsplan 2025 som omfatter hele Holbæk Kommune. I den nye indsatsplan er der udpeget områder for målrettet grundvandsbeskyttelse

(OMG-områder), og der stilles ikke længere krav om monitorering i de aktuelle boringer. På tilsynet blev det derfor aftalt, at der fremadrettet ikke længere er krav om årlig prøvetagning fra monitoreringsboringerne.

Ejerforhold af boringerne

På tilsynet havde vi en snak om, hvem som egentlig ejer monitoreringsboringerne der er beliggende på matrikel 3, Gamløse by, Gamløse. Vi har været i arkiverne og kan se, at boringerne oprindeligt blev udført af Vestsjællands Amt og efterfølgende overdraget til Naturstyrelsen/Miljøstyrelsen efter kommunesammenlægningen tilbage i 2007. Senere mailkorrespondancer tyder i midlertidigt på, at kommunen tilbage i 2015 har accepteret at overtage boringerne fra Naturstyrelsen. Det er atypisk at kommunen ejer boringer, så vi vil undersøge sagen nærmere og vende tilbage til jer, når vi har fået klarhed over sagen.

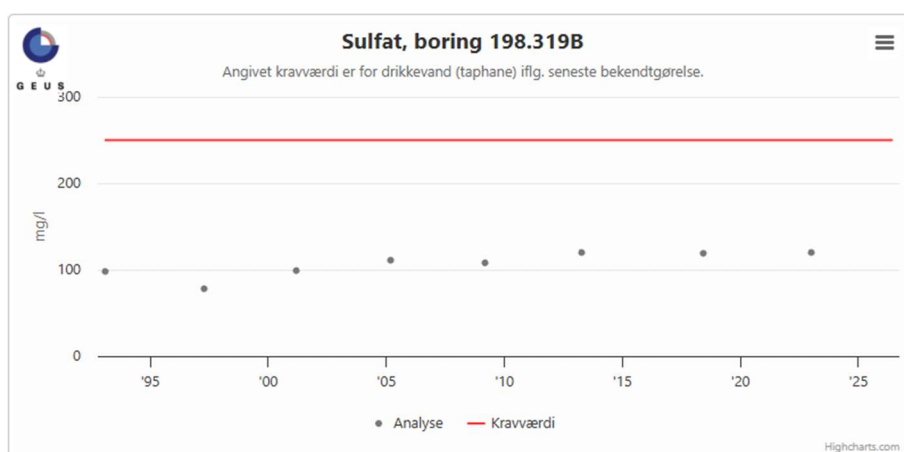
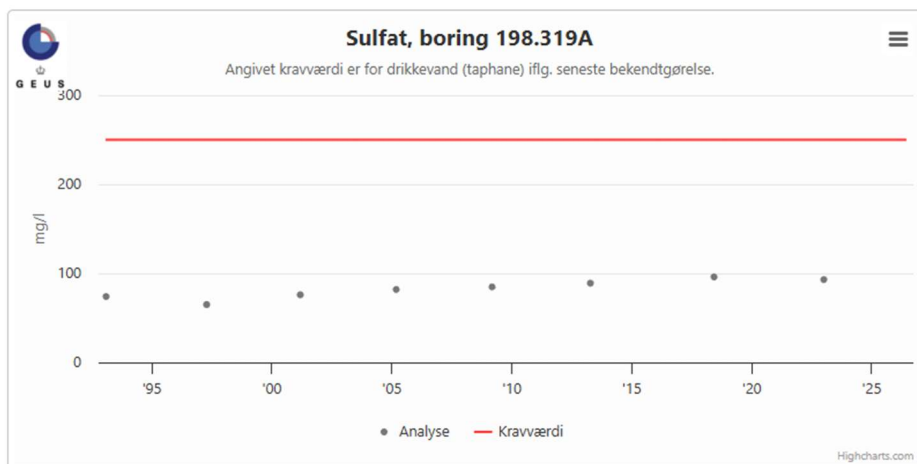
Hvis der er spørgsmål til tilsynsbrevet, er I velkommen til at kontakte os på tlf.: 7236 4110 eller på mailadresse: grundvand@holb.dk.

Med venlig hilsen

Lotte Jakobsen

BILAG 1

Grundvandskemi i borerne – indhold af sulfat

BILAG 2

Rentvand – behandlingsparametre

